

ad ortum Jordanis. Vide quæ ad hanc vocem notavit *Jacob. Bonfrerius* in loca Hebræica Eusebii & Hieronymi.

AEN & AIN sunt unum & idem vocabulum Hebræicum אֵין *hain*, quæ vox fontem sonat. AETHIOPE. Dignum erat notatu eos, qui vocantur *Æthiopes* in Vulgata versione, non esse eosdem, qui à Græcis *Æthiopes* dicebantur. Hi enim populi erant, qui ad meridiem superioris Ægypti habitabant; at à Vulgato aliisque veteribus Interpretibus *Æthiopes* dicuntur etiam posteri *Chusi*, qui Arabiam incolebant, ut multis ostendit *Sam. Bochartus* Phalegi Lib. iv. c. 2. Sic uxor Moſis, quæ Madianitis, hoc est, Arabiſſa erat; ut liquet ex Exod. ii. 16. dicitur *Æthiopissa* in Vulgata Versione Num. xii. 1. ubi in Hebræo textu est כוּשִׁית *Chusitis*. Præterea in Novo Testamento mentio fit *Æthiopiæ* verè ita dictæ Act. vii. 27. Denique observandum fuisset hosce *Æthiopes* in Veteri Testamento לודים *loudim* dici, quod demonstravit idem vir summus ejusdem Libri Cap. xxvi. Nec hoc ignoravit *Samson*, ut liquet ex vocibus *Ludim* & *Lydia*.

AGAR. Fons, inquit noster, Gen. xvi. 7. At eo in loco non dicitur fons vocatus *Agar*, sed *Agaræ* ab Angelo ostensus. Si fons ille nomen ab *Agara* duxisset dictus esset אֵין הַגָּר *ken hagar*, seu *Hagaræ* fons, non *fons Hagar*, quasi posterior vox esset in nominandi casu. Sed fortè in iis locis, ut fieri solet, ostendebatur fons, qui vocabatur *fons Hagar*. Verùm ejusmodi Mystagogis non facilè credendum.

AHION, AION. Hebræicè: אֵין *hion*, quod nonnisi vitiosè potuit duplici ratione à Latinis efferri. Attamen priore modo scribitur 3 Reg. xv. 20. posteriore 4 Reg. xv. 29. Emendandum hoc fuit à Vulgatæ editoribus, ne Hebræicæ Linguæ imperiti fallerentur scriptio- nis varietate.

AJALON. Observat *Samson* 1 Par. vi. 69. scribi *Helon*. Addere debuit perperam; nam Hebræicè est אֵילֹן *ajalon*, quod efferri potuit *Elon*, sed non *Helon*, cum nemo credat *æ* adspi- ratam esse. Non puto ab *Hieronymo* nomen eodem modo scriptum duplici ratione, & quarum altera quidem manifestò est vitiosa, expressum. Exscriptorum hoc delictum fue- rit, quod à Romanis Vulgatæ castigatibus emendandum fuit. Lxx. verò Interpretes scribunt אֵילֹן.

AILATH. Ad hanc vocem filius Amaziæ Regis Judæ, de quo 4 Reg. xiv. 21. bis vocatur *Azariath*, perperam; nomen ejus fuit אֵרִיָּה *hazarjah*. Non est quod miremur veteres Librarios Græcos & Latinos tam portentosa peccata commississe in nominibus propriis Bibliorum, ut liquet ex libris de nominibus & locis Hebræicis; cum vir doctus, qui inter- linearia saltem Biblia *Ariæ Montani*, ne alia memorem, præ oculis debuit habere, & facilè potuit Hebræicæ Linguæ elementa discere, si in nominibus Hebræicis vacillaret.

ALEXANDRIA. A *Bochardo*, inquit *Samson*, nulla est in toto Veteri Testamento; ubi pro *Alexandria* legit *Thebas Ægyptias*, sive *Diospolim* &c. Miræ hæ sunt loquutiones, & hominis harum rerum parum periti. *Bochartus* (non *Bochardus*, quomodo etiam in- signis Criticus hoc nomen scribit; quod adducit, ut videatur legisse auctorem, quem non intelligebat, quippe Hebræicæ Linguæ imperitus) Phalegi Lib. i. c. i. meritò negat *No-Amon*, debuisse verti *Alexandriam*, quippe nondum conditam temporibus *Jeremiæ*, *Ezechielis* & *Nahumi*, ostenditque esse *Thebas Ægyptias*.

ALIMIS. Dicendum erat *Alimi*, nam est in Græco 1 Mac. v. 26. ἐν Ἀλίμοις, vel Ἀλίμοις, quæ ostendit vocem esse Dativi casus. Sic quoque peccavit *Augustinus Lubinus*, in Ta- bulis Geographiæ Sacræ. Talia hic non notarem, crederemque potius esse Typographi- ca errata, quàm Auctorum; nisi nimis essent frequentia, in eorum scriptis. Ceterum de hac urbe vide *J. Drusum* & *H. Grotium* ad 1 Macchabæicum.

ALMATH. Dicitur vocari etiam *Almon* Jos. xvi. 15. sed nulla ibi *Almonis* mentio, verùm dumtaxat Cap. xxi. 18. Vocatur אֵלְמוֹן *halmon* à Josua; sed 1 Paral. vi. 60. (non 6.) אֵלְמוֹן, si modò nullum sit in alterutro loco mendum, nam ex postremis vocis litteris ן non dif- ficulter fieri potuit ן, & vicissim. Quare nobis sæpe in hisce nominibus hæreat aqua ne- cessè est, cum simus antiquioribus Codicibus destituti.

AMAAD. Hebræicè אַמְאָד *hambad*. Rectè in Alexandrino Codice AMAA vocatur, malè in Romano AMIEA, quæ est mera depravatio prioris nominis. Neque ex hoc uno exem- plo, sed ex multis etiam aliis Codicem Alexandrinum Romano emendatiorem esse de- prehendi. Igitur malè *Lubinus* dicit hanc vocari à Lxx Intt. *Amiel*, quia unum Codi- cem Romanum consuluit.

AMAM-SAMA. Sic conjunctim legit *Samson*, sed in Hebræico Codice disjunctim legimus אַמָּם וְשָׁמַע *amam ouschemah*, ut & apud Lxx. Ἀμὰμ καὶ Σαμαὰ ex Cod. Alexandrino, nam in Vaticano corruptæ sunt hæ voces. In Vulgato omiſſa est conjunctio. Vide *Andr. Masium*, ad subductionem numeri urbium, in Tribu Juda.

AMANA. Vicus, inquit noster, seu locus ad orientem maris (mortui) ubi erit sepulcrum Gog in valle viatorum Ezech. xxxix. 11. Miror ex qua editione Bibliorum hæc hauserit, nam habet Vulgata, non quidem ψf. 11. sed ψf. 16. *Amona*, ex Hebræo הַמוֹנָה *hamonah*. Præterea vaticinium hoc est, cujus ignotum est implementum, nec umquam fuit ea urbs in Judæa. Sæpe Prophetæ dicunt homines aut urbes, aliis atque aliis nominibus vocatum iri, ut significant id fore urbes atque homines, quod nomina illa significant, non sic vulgò appellatum iri. Vide *Jerem. xxi. 11. 6. xxxi. 11. 16*. Itaque meritò *Samsonem* castigat *Lubinus*, quem vide in *Amona*. Lege & quæ nos infrà ad *Amona*.